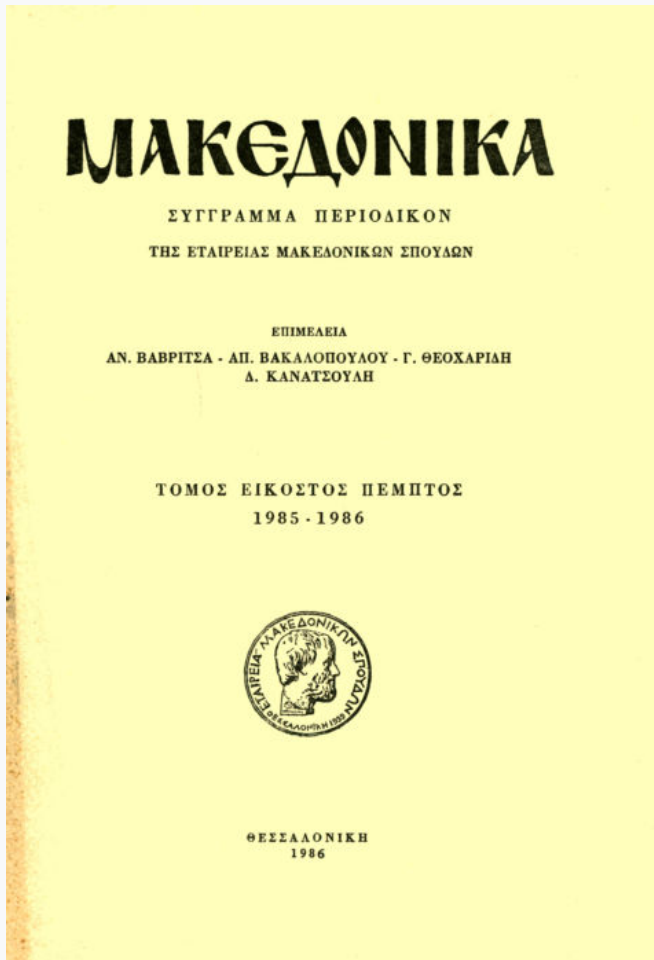

Μακεδονικά

Τόμ. 25, Αρ. 1 (1986)

Ένα άγνωστο έργο του Γεωργίου Ζαχαριάδη με χρονολογία 1845

Κομνηνή Δ. Πηδώνια

doi: [10.12681/makedonika.219](https://doi.org/10.12681/makedonika.219)

Copyright © 2014, Κομνηνή Δ. Πηδώνια

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Πηδώνια Κ. Δ. (1986). Ένα άγνωστο έργο του Γεωργίου Ζαχαριάδη με χρονολογία 1845. *Μακεδονικά*, 25(1), 47-56. <https://doi.org/10.12681/makedonika.219>

ΕΝΑ ΑΓΝΩΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ ΜΕ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ 1845

Για το λόγιο Γεώργιο Ζαχαριάδη, ο οποίος είναι γνωστός τόσο ως δάσκαλος στο Σεμλίνο (Zemun) και στη Βιέννη όσο και ως συγγραφέας και μεταφραστής διδακτικών και άλλων βιβλίων ελληνικών και σλαβικών¹, δεν είναι γνωστά πολλά βιογραφικά στοιχεία και αυτά μάλιστα σταματούν ως το 1840, ως την τελευταία χρονιά δηλ. που ήταν δάσκαλος στο ελληνικό σχολείο της Βιέννης².

Πρόσφατα, κατά την καταγραφή παλαιών ελληνικών βιβλίων της βιβλιοθήκης του ελληνικού σχολείου της Βιέννης³, ανακάλυψα ένα άγνωστο⁴ βιβλίο του Γεωργίου Ζαχαριάδη τυπωμένο το 1845 στη Βιέννη. Ο πλήρης τίτλος του είναι: «ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΕΙΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ. Ἐκδοθέντες ὑπὸ Γεωργίου Ζαχαριάδου Φιλοτίμῳ συνδρομῇ Ἑλλήνων τε καὶ Φιλελλήνων, Ὡν τὰ Ὄνόματα καταγράφονται ἐν τῷ τέλει τῆς Βίβλου.

1. Ο Γεώργιος Ζαχαριάδης εξέδωσε λεξικά, μεταφράσεις στη σερβική γλώσσα του «Περὶ παιδῶν αγωγῆς» του Πλουτάρχου και του «Λόγου πρὸς Δημόνικον» του Ισοκράτη κ.ά., «Γραμματικὴ Ἑλληνικὴ» σε νέα ελληνικὴ γλώσσα κ.ά. (Ι. Παπαδριανός, Ὁ Θεσσαλὸς λόγιος Ζαχαριάδης καὶ ἡ συμβολὴ του στὴ σλαβικὴ γραμματεία τοῦ 19ου αἰῶνα, «Ἀρχεῖον Θεσσαλικῶν Μελετῶν» 5, 1979, 1-21 και ἰδίως 10 κ.ε.). Η ζωὴ και τὸ ἔργο του σημαντικοῦ αὐτοῦ λογιου, που γεννήθηκε στον Τίρναβο τῆς Θεσσαλίας το 1778, δεν ἔχει ἀκόμη μελετηθεῖ ἐξαντλητικὰ.

2. Στο ελληνικό σχολείο τῆς Βιέννης ἦταν δάσκαλος ἀπὸ το 1835 ὡς το 1840 (Ι. Παπαδριανός, ὁ.π., σ. 11).

3. Σύντομα πρόκειται νὰ δημοσιεῦσώ κατάλογο τῶν βιβλίων αὐτῶν.

4. Διαπίστῳσα ὡστόσο ὅτι τὸ βιβλίο αὐτὸ περιλαμβάνεται στον «Κατάλογο τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἐν Βιέννῃ Ἐθνικῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς βιβλίων, Βιέννη, 1846» (ανατύπ. βιβλιοπωλείου Νότη Καραβία, Αθήνα. Βιβλιοθήκη Ἱστορικῶν Μελετῶν, 24), ὅπου ἔχει ἀριθμὸ 491. Στις ελληνικὲς βιβλιογραφίες, καθὼς και στὴ σλαβικὴ βιβλιογραφία (γενικὲς και εἰδικὲς βιβλιογραφίες), ὅπως με πληροφόρησε ο κ. Ι. Παπαδριανός, δεν ἀναφέρεται. Στὴ βιβλιοθήκη του ελληνικοῦ σχολείου τῆς Βιέννης βρῆκα ἐπὶ ἀντίτυπα (ἔχουν τον αρ. Ε10), ἐνῶ στον κατάλογο τῶν συνδρομητῶν τῆς Βιέννης, που ὑπάρχει στο τέλος του βιβλίου, σημειώνεται ὅτι εἶχε γίνῃ συνδρομῆ για πέντε ἀντίτυπα για τὸ σχολεῖο αὐτὸ («Ὁ Κύριος Γεώργιος Μάρτυρ διὰ τὴν Ἑλλ. Σχολὴν Σώματα 5»). Μετὰ τὴν ἀνακάλυψη τῶν ἀντιτύπων αὐτῶν ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότητα τῆς Ἁγίας Τριάδος τῆς Βιέννης ὄρισε ἕνα στὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη τῆς Ἑλλάδος και ἕνα στὴ Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

EN BIENNI, 'Εκ τῆς Τυπογραφίας, τοῦ Ἀντωνίου Μπέγκου. 1845». 8ο, σσ. 1δ' + 92 + 6 φφ. χ. αρ. Εξώφυλλο χάρτινο (εικ. 1).

Ὅπως δηλώνει και ο τίτλος, πρόκειται για έκδοση των «Χαρακτήρων» του Θεοφράστου¹, για ένα βιβλίο δηλ. διδακτικό, όπως και τα περισσότερα του Ζαχαριάδη, ο οποίος μάλιστα στην εισαγωγή του βιβλίου εξηγεί και τους λόγους για τους οποίους το εξέδωσε². Ο εκδότης όμως δεν περιορίζεται απλώς στην έκδοση (και το σχολιασμό και τη μετάφραση) του κειμένου. Το κείμενο και η μετάφραση, η «Παράφρασις», όπως προτιμά να την ονομάζει ο Ζαχαριάδης³, βρίσκονται στις σσ. 1-69 σε δίστηλο (αριστερά το κείμενο, δεξιά η «Παράφρασις» και στο κάτω μέρος των σελίδων σχόλια και σημειώσεις). Στις σσ. γ'-ιγ' υπάρχει εκτενής εισαγωγή με τον τίτλο «Τοῖς εὐμενέσιν Ἀναγνώσταις χαίρειν!», στις σ. 70-86 «Προσθήκα»⁴, ενώ στις σσ. 87-

1. «Χαρακτήρες» του Θεοφράστου είχε εκδώσει παλιότερα και ένας άλλος σπουδαίος Έλληνας λόγιος, ο Κλεισουριώτης Δημήτριος Δάρβαρις, με τίτλο: «Θεοφράστου Χαρακτήρες Ἑλληνιστί ἐκδοθέντες μετὰ Συντόμων κριτικῶν ἐπιστάσεων ὑπὸ Δημητρίου Νικολάου Δαρβάρως δαπάνῃ Αὐταδέλφων Δαρβάρων Ἰωάννου καὶ Μάρκου. Ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας παρὰ τῷ Ἰωάννῃ Β. Σβηκίφ. 1815» (Πβ. και Δ. Γ κί ν η Β. Μ έ ξ α, «Ἑλληνική βιβλιογραφία 1800-1863», τ. Α'-Γ', Αθήνα 1939-1957, αρ. *854). Γενικά το έργο του Δημητρίου Δαρβάρως, όπως είναι γνωστό, ήταν ανάλογο με αυτό του Γεωργίου Ζαχαριάδη (διδακτικό, συγγραφικό, μεταφραστικό κτλ.). Οι δύο αυτοί λόγοι έδρασαν μάλιστα και στις ίδιες περιοχές και πόλεις (Βιέννη, Σεμπλίνο κτλ.).

Πιο παλιά ακόμη, το 1799, «Χαρακτήρες» του Θεοφράστου είχε εκδώσει ο Κοραΐς (Θ. Π α π α δ ό π ο υ λ ο ς, Ἑλληνική βιβλιογραφία 1466 ci.-1800. Τόμος πρώτος. Ἀλφάβητική καὶ χρονολογική ἀνακατάταξις, Ἀθήνα 1984 (Πραγμ. τῆς Ἀκαδ. Ἀθηνῶν, τόμ. 48) αρ. 5594). Οι «Χαρακτήρες» του Θεοφράστου χρησίμευσαν ως διδακτικό βιβλίο σχεδόν σε όλα τα ελληνικά σχολεία της εποχής εκείνης. Σε νεοελληνική μετάφραση δημοσιεύτηκαν για πρώτη φορά το 1783 και από το 1795 σε πολλές επανεκδόσεις (Α. C a m a r i a n o - C i o r a n, Les Academies prinéieres de Bucarest et de Jassy et leurs professeurs, Θεσσαλονίκη 1974, σ. 156).

2. Στην εισαγωγή, σ. ια', γράφει: «Τούτους οὖν τοὺς Χαρακτήρας τοῦ Θεοφράστου, ὡς συμβάλλοντας μεγάλως εἰς τὴν ἀσφαλῆ γνῶσιν τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰς τὴν ὀρθὴν χειραγωγίαν τοῦ βίου, δέον, μᾶλλον δὲ ἐπιβάναγκες ἐνόμισα εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας (Β'. Τιμόθ. Κεφ. γ'. στ. 1-5) νὰ τοὺς ἐκδώσω εἰς τύπον, ἔνθεν μὲν τὸ Κείμενον περιέχοντα, ἔνθε δὲ τὴν Παράφρασιν, ὃ ἔστι, τὴν εἰς τὴν σημερινὴν μας γλῶσσαν τοῦ Κειμένου μεταποιήσιν, τὴν καταχρηστικῶς λεγομένην Μετάφρασιν, ὅπως συνεχῶς αὐτοὺς ἀναγινώσκοντες οἱ Νέοι, συνειθίζωσιν εὐκαίρως εἰς τὴν ἀρετὴν. Διότι ἂν ἡ ἀποφυγὴ τῆς κακίας εἶναι ἀσκησις τῆς ἀρετῆς, βεβαιότατα ἡ Βίβλος αὐτὴ θέλει τοὺς διδάξει νὰ ἀποστρέφωσιν τὰς κακίας ὡς θανατηφόρους, κατὰ τὸν Ὅμηρον (Ἰλιάδ. β'. στ. 302) κ ἦ ρ α ε ἴ τ ο ι μοίρας, καὶ νὰ ἐναγκαλιζῶσιν τὰς ἀρετὰς ὡς σωτηριῶδεις πηγὰς».

3. Βλ. ἐδῶ σημ. 2.

4. Εἰδικότερα στη σ. 70 «I. Περὶ Ἀγάπης», στη σ. 78 «II. Περὶ Παιδείας», στη σ. 81 «III. Περὶ τῶν Ἀττικῶν Μηνῶν», στη σ. 85 «III. Περὶ τοῦ Ἡλιακοῦ Ἐτους».

Θ Ε Ο Φ Ρ Α Σ Τ Ο Υ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

ΕΙΣ

ΧΡΗΣΙΝ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ.

Έκδοθέντες

ὑπό

Γεωργίου Ζαχαριάδου

Φιλοτίμῳ συνδρομῇ Ἑλλήνων τε καὶ Φιλελλήνων, ὧν τὰ
Ὄνόματα καταγράφονται ἐν τῷ τέλει τῆς Βίβλου.

ἘΝ ΒΙΕΝΝῃ,

Ἐκ τῆς Τυπογραφίας, τοῦ Ἀντωνίου Μπέγκου.

1845.

Εικ. 1. Η προμετωπίδα του βιβλίου του Γεωργίου Ζαχαριάδη.

92 «Τετράστιχα παραιναιτικά κατ' Ἀλφάβητον»¹ γραμμένα από τον ίδιο.

Το βιβλίο αυτό παρουσιάζει πρόσθετο ενδιαφέρον και για μερικά στοιχία που μας παρέχει για τον ίδιο το Γεώργιο Ζαχαριάδη καθώς και για τους γιους του.

Συγκεκριμένα στο τέλος της εισαγωγής, στη σ. ιγ', υπογράφει «Ὁ Ἐκδότης» (δηλ. ο Γεώργιος Ζαχαριάδης) με τόπο και ημερομηνία «Ἐν Ζέμωνι, τῆ 25. Μαρτίου 1844». Ἐχουμε δηλ. μια μαρτυρία ὅτι την ημερομηνία αὐτὴ βρίσκεται στο Σεμλίνο, ὅπως και ἓνα μῆνα αργότερα (βλ. παρακάτω).

Ἐπίγραμμα Ἡρωελεγεῖον πρὸς τοὺς Νέους.

Κοῦρε, ποιεῖς ἀπόνος γῶναί νόον, ἤθεα τ' ἀνδρῶν;

Ἡμαρ καὶ νύκτωρ εἴλυε τήν δὲ Βίβλον.

Ἵππας γὰρ φαίνει, οἰαί περ ἕασσιν, ἔσποτρον·

Ἦθεα δ' αὐτε βροτῶν ἢ Βίβλος ἱστορεῖ.

Τὸ αὐτὸ διὰ στίχων Πολιτικῶν.

Νέε! θέλεις εὐκολα τοὺς ἀνθρώπους νὰ γνωρίσης;

Ἀνάγνωθε συχνὰ τὸ Παρὸν νὰ τοὺς ξεχωρίσης.

Ὁ γὰρ καθρέπτης δεικνύει τὰς ὄψεις τῶν προσώπων·

Ἄλλὰ τούτο ζωγραφίζει τὰ ἦθη τῶν ἀνθρώπων.

**Αὐτάδελφοι Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος
Ζαχαριάδαι.**

Εικ. 2. Το επίγραμμα της σ. β' του βιβλίου.

Και σε σημείωση ὁμως της σ. 69 του βιβλίου σημειώνεται: «...Τοιοῦτοι ἐλεήμονες ἦσαν οἱ ἐνταῦθα ἐν Ζέμωνι αἰοῖδιμοι Ἀθανάσιος Χ. Μπάικη, καὶ Στέφανος Σίμου Τζήκου, οἱ ἀθάνατοι καὶ στέφανοι τῆς ἀρετῆς. Αἰώνια Ὑμῶν ἢ μνήμη, Ἀξιομνημόνευτοι!...», ἓνα επιπλέον στοιχείο που αποδεικνύει ὅτι η συγγραφή του βιβλίου (μᾶλλον ολόκληρου) ἐγινε στο Σεμλίνο.

Πριν ἀπὸ την εισαγωγὴ ἐξάλλου, στη σ. β', ὑπάρχει ἓνα τετράστιχο ἐπίγραμμα σε αρχαία ἐλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἀποκάτω το ἴδιο μεταφρασμένο στα νέα ἐλληνικά². Το ἐπίγραμμα υπογράφουν οἱ «Αὐτάδελφοι Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος Ζαχαριάδαι». Ἀλλὰ καὶ στον κατάλογο τῶν συνδρομητῶν που

1. Στις σσ. 52-55 (εδώ) ανατυπώνονται τα τετράστιχα αὐτά.

2. Εικ. 2.

υπάρχει στο τέλος του βιβλίου¹, μεταξύ των ονομάτων των συνδρομητών της Βιέννης, αναφέρονται οι «Αυτάδελφοί Ίωάννης και Άλέξανδρος Ζαχαριάδαι».

Είναι γνωστό από πηγή του 1836 (από κατάλογο συνδρομητών επίσης)² ότι ο Γεώργιος Ζαχαριάδης είχε δύο γιους, τον Ίωάννη και τον Αλέξανδρο. Δεν υπάρχει αμφιβολία λοιπόν ότι γι' αυτούς πρόκειται και εδώ. Από τα στοιχεία αυτά μάλιστα φαίνεται ότι οι δύο αδελφοί θα πρέπει να έμειναν ίσως για μακρό χρονικό διάστημα στη Βιέννη, όπου και επιμελήθηκαν την έκδοση των «Χαρακτήρων» του Θεοφράστου.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ωστόσο μια σημείωση (τυπωμένη), που υπάρχει στον κατάλογο των συνδρομητών ακριβώς στα ονόματα των δύο αδελφών. Είναι η εξής: «Ο Αυτάδελφός μου Άλέξανδρος, τὸ γλυκύ μοι πρῶγμα καὶ ὄνομα, ὁ ἀστὴρ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἡ μόνη μοι ἐν τῷ Κόσμῳ τούτῳ παραμυθία (οὐκ ἔστι γὰρ ἀντίκτησις οὐδεμία ἀδελφοῦ, ὥσπερ οὐδὲ χειρὸς ἀφαιρέσεως) ἐγεννήθη τῇ 16/28 Αὐγούστου 1822 ἡμέρα Τετράδι ἐν Ζέμωνι, ὅπου καὶ ἐτελεύτησε τῇ 28. Ἀπριλλίου ἡτοῖ τῇ 10. Μαΐου 1844 ἡμέρα (sic) Παρασκευῆ εἰς τὰς 10 ὥρας τὸ πρῶτῳ ὑπὸ περιπνεμονίας, καταλιπὼν ἄλγαι ἕως θανάτου καὶ στοναχὰς τῷ γηραιῷ μοι Πατρὶ, εἰς τοῦ ὀποιοῦ τὰ στέρνα ἐπιθεὶς τὴν κεφαλὴν του παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ἡρπάγης, ἀγαπητέ μοι Αυτάδελφε! ἡρπάγης, ἵνα μὴ, κατὰ τὸν Σολομῶνα, κακία ἀλλάξη σὺνεσίν σου, ἡ δόλος ἀπατήση ψυχὴν σου. Σὺ τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσας χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ σου. Γαῖαν ἔχοις ἐλαφρὰν!».

Από τη σημείωση αυτή αντλούμε την πληροφορία ότι ο Γεώργιος Ζαχαριάδης τον Απρίλιο (Μάιο) του 1844 ζούσε ακόμη στο Σεμλίνο (βλ. και παραπάνω σ. 50) και επίσης μαθαίνουμε την ακριβή ημερομηνία και τον τόπο γέννησης και θανάτου του γιου του Αλεξάνδρου. Ο θάνατός του συνέβη κατά την εκτύπωση του βιβλίου αυτού (ο Αλέξανδρος, όπως αναφέρθηκε, σημειώνεται ως συνδρομητής), όταν αυτός ήταν σε ηλικία είκοσι δύο ετών.

Μπορούμε να υποθέσουμε ότι την επιμέλεια της έκδοσης αυτής είχαν μάλλον στην αρχή και οι δύο αδελφοί, που, όπως είδαμε, πρέπει να βρίσκονταν την εποχή της εκτύπωσης του βιβλίου στη Βιέννη³ (πβ. τον κατάλογο των συνδρομητών καθώς και το επίγραμμα που υπογράφουν και οι δύο), και

1. Τα ονόματα των συνδρομητών αναγράφονται στον κατάλογο κατά πόλεις (Βελιγραδίω, Βιέννη, Ζέμωνι, Τεμεσβαρίω) και καταλαμβάνουν ἑξὶ σελίδες (χωρὶς ἀριθμηση). Συνολικὰ στο Βελιγράδι εἶχε γίνει συνδρομὴ γιὰ 77 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου, στη Βιέννη γιὰ 97, στο Σεμλίνο γιὰ 105 και στο Τεμισβάριο γιὰ 5.

2. Ι. Παπαδριανός, ὁ.π., σ. 12.

3. Βέβαια θα ταξίδευαν και στο Σεμλίνο. Ἐτσι εξηγεῖται πῶς βρίσκονται ἐκεῖ τὸν Απρίλιο (Μάιο) τοῦ 1844.

κατόπιν, από ένα σημείο και πέρα, μετά το θάνατο του Αλεξάνδρου, μόνος ο Ιωάννης, ο οποίος και πρόσθεσε τη σημείωση. Ο Ιωάννης άλλωστε μόνος υπογράφει και στο τέλος του βιβλίου μετά τα «Παροράματα»¹ (Ιωάννης Γ. Ζαχαριάδης).

Π. Τετράστιχα παραινετικά
κατ' Ἀλφάβητον.

A.

Ἀγάπα τὸν Θεόν, κ' ἐπ' αὐτὸν μόνον νὰ ἐλπίζης,
Ποτὲ δ' ἐπὶ υἱοὺς ἀνθρώπων νὰ μὴν ἀκουμβίξης·
Διότι ὁ Θεὸς μόνος τὸν λόγον του φυλάττει,
Ἄμμη ὁ ἄνθρωπος συχνὰ τὴν γνώμην του ἀλλάττει.

B.

Βλέπε καλά, ὦ ἄνθρωπε! εἰς ὅλην τὴν ζωὴν σου,
Κι' ὅσω ἔμπορεῖς πρόσεχε, μὴ μαυρίσης, τὴν τιμὴν σου·
Ἐπειδὴ ἔν παραμικρὸν ἁμάρτημα ἂν κάνης,
Χωρὶς ἀμφιβολίαν πάντα τὴν τιμὴν σου χάνεις.

Γ.

Γύρευε πάντα σοφίαν κι' ἀρετὴν ν' ἀποκτήσης.
Ὅχι ὑπάρχοντα καὶ πλοῦτον πολὺν νὰ κερδήσης·
Ἐκείνων γὰρ ἡ κτήσις εἶναι ἀσφαλὴς καὶ μένει,
Ἀλλὰ τούτων εἶναι τρεπτὴ, κ' εὐκόλα μεταβαίνει.

Δ.

Λὸς τόπων εἰς τοὺς μεγάλους, καὶ γίνου μικρὸς ὅλος,
Νὰ μὴ σὲ κρημνίσῃ ἡ δυναστεία καὶ ὁ δόλος·
Μὴ κάμνης δὲ καὶ τοὺς μικροὺς καμμίαν ἀδικίαν,
Λιὰ νὰ ζῆς πάντοτε μὲ εὐρήνην κ' ἡσυχίαν.

E.

Ἐκ νεότητός σου συνείθιζε σ' τὴν ἀσχολίαν,
Νὰ μὴ καταντήσης ἕσπερον εἰς δεινὴν δουλείαν·

1. Αμέσως μετά τα «Παροράματα» υπάρχει μια σημείωση («Ταῦτα εἶναι τὰ οὐσιωδέστερα παροράματα, τὰ δὲ λοιπὰ παρακαλοῦνται οἱ εὐμενεῖς Ἐναγνώσται νὰ τὰ διορθώσωσιν, ...Βιβλία χωρὶς τυπικὰ σφάλματα, ὡς ἔτυχε νὰ ἀκούσω τινὰς λέγοντας, εἶναι μόνον οἱ Κριτικοί») καὶ κατόπιν ἀκολουθεῖ ἡ υπογραφή τοῦ Ἰωάννη Ζαχαριάδη.

Ἡ γὰρ ἀσχολία, εἶναι παρὰ πολὺ βραεῖα,
Ὅποταν φθάσης μίαν φορὰν εἰς τὰ γηρατεῖα.

Z.

Ζήλευε πάντα τοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀνθρώπους,
Ἄλλ' ὄχι ποτὲ τοὺς πονηροὺς καὶ τοὺς κακοτρόπους·
Ἐκείνων γὰρ εἶναι πανευφρόνους ἡ καρδία,
Ἀλλὰ τούτων μεγάλη τῆς ψυχῆς ἡ τιμωρία.

H.

Ἡμέραν οὐδεμίαν νὰ περᾷς μὴν ἀφήσης,
Ἀλλὰ τὸν νοῦν σου φρόντισε μὲ γνώσιν νὰ στολίσης·
Ὁ γὰρ καιρὸς ὀγγίγωρα περᾶ καὶ δὲν γυρίζει,
Τὴν δὲ ζῆμίαν ὁ ἀνθρωπος ἀργὰ τὴν γνωρίζει.

Θ.

Θέλεις νὰ ἔχῃς πάντοτε εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν;
Νὰ μὴν ἐμβῆς κάμμίαν φορὰν εἰς φιλοεικίαν·
Ἐπειδὴ ὅπου γίνεται ποτὲ λογομαχία,
Ἐκεῖ ἐξ ἅπαντος ἀκολουθεῖ ἀνησυχία.

I.

Ἴσως περπάτει πάντοτε τῆς ἀρετῆς τὸν δρόμον,
Καὶ μὴ σοὶ μέλη τίποτε γιὰ τοῦ Κόσμου τὸν μῶμον·
Ἐπειδὴ κάνεις δὲν ἤμπορεῖ οὕτω νὰ ποιήσῃ,
Ὅπ' ὅλους κατὰ τὴν γνώμην των νὰ εὐχαριστήσῃ.

K.

Κάθε σου πρᾶγμα καὶ ἔργον πρῶτον ἐξέσατέ το,
Καὶ οὕτως ἐπιχειρήσου το καὶ τελειώσέ το.
Ὅτι πρῶτα νὰ κάμῃς τίς, καὶ ἔπειτα νὰ ἔξετάζῃ,
Εἰς κίνδυνον καὶ συμφορὰν τὸν ἑαυτὸν του βάζει.

A.

Λάμβανε προθύμως ὠφέλιμην διδασκαλίαν,
Καὶ μάλιστ' ὅταν γίνεται ἀπὸ καλὴν καρδίαν·
Ἐκεῖνον γάρ, ὅστις ἔξέρει, ἄξιον τὸν κρατοῦσι,
Τὸν ἄπειρον δὲ καὶ ἀμαθῆ καθόλου δὲν ψηφοῦσι.

M.

Μὴ λυπῆσαι δυνατὰ πολλὰ εἰς τὴν δυστυχίαν,
Νὰ μὴ καταντήσης εἰς τὴν κακὴν ἀπελπισίαν·

Εἰς γὰρ τὴν δυστυχίαν ἤρθε τινὰς οὐ σπανίως
Μίαν εὐτυχίαν, ὅπου δὲν ἤλπιζε τελείως.

N.

Νὰ μὴν ἀλαζονεθῆς ἢ νὰ μεγαλοφρονήσης,
Ὅποταν μεγάλην τινὰ ἀξίαν ἀποκτήσης·
Ἐπειδὴ δὲν ἐπροβιβάσθης εἰς τόσῃν ἀξίαν,
Διὰ τὴν δειξῆς τὴν μισητὴν ὑπερηφανίαν.

Ξ.

Ξένον ἄνθρωπον ποτέ σου νὰ μὴ καταφρονήσης,
Ἄλλὰ μάλιστα καθὼς τυχαίνει νὰ τὸν τιμήσης·
Δέξου αὐτὸν μετὰ χαρᾶς καὶ εἰς τὸ ἴσπῆτίον σου,
Καὶ περιποιήσου τον ὡσὰν φίλον ἐδικόν σου.

O.

Ὅλίγα ἴμιλει, καὶ πλείοτερα πάντ' ἀκροόσου,
Τὴν δὲ αἰσχρολογίαν παντάπασιν ἀποτάσσου·
Ἡ φρόνιμη γὰρ σιωπὴ δείχνει γνῶσιν μεγάλην,
Ἡ δὲ πολυλογία φέρει ἐντροπὴν καὶ ζάλην.

Π.

Πομπὴν καὶ ματαιότητα πάντοτε νὰ μισήσης,
Ὡστε τὸν ἑαυτὸν σου εἰς λύπην νὰ μὴ βυθίσης·
Πομπὴ γὰρ καὶ ματαιότης πολλοὺς οἴκους κρημνίζει,
Μικροὺς τε καὶ μεγάλους κατὰ κράτος ἀφανίζει.

P.

Ῥίψε κάθε κακὸν στοχασμὸν ἀπὸ τὴν ψυχὴν σου,
Καὶ χαλίνωσε κατὰ πάντα τρόπον τὴν ὀργὴν σου·
Διότι ὁ θυμὸς τὸν νοῦν παντάπασιν σκοτίζει,
Καὶ τὴν ἀλήθειαν νὰ ἴδῃ διόλου ἐμποδίζει.

Σ.

Σοὶ ἔκαμε τινὰς ποτέ κάμμιαν καλωσύνην,
Ἐνθυμήσου τὴν διαπαντὸς μὲ ἐγνωμοσύνην·
Δεῖξε δὲ καὶ σὺ πάλιν συμπαθητικὴν καρδίαν,
Ὅταν ἰδῆς ἄλλον εἰς χρεῖαν καὶ ταλαιπωρίαν.

T.

Τὸν Θεὸν ἐπικαλέσου μὲ καθαρὰν καρδίαν,
Διὰ τὴν σὲ ὀδηγήσῃ εἰς ταύτην τὴν παροικίαν·

Και αυτός σοι βοηθεῖ εἰς πάντα καιρὸν καὶ τόπον,
Και σοι δίδει ὅλα τὰ καλὰ δίχως τινὰ κόπον.

Υ.

Ἐπόφερε τὰ βάσανα καὶ τὰς τλαιπωρίας,
Και ἔχε θάρδος εἰς τὸν Θεὸν μετὰ παρηγορίας·
Διότι ἡ λύπη τὸ κακὸν ποτὲ δὲν ἱατρεύει,
Ἄλλ' ἡ ὑπομονή, ἐξαίρετα τὸ θεραπεύει.

Φ.

Φυλάττου μὴ συναστραφῆς μὲ κακοῦς ἀνθρώπους,
Διὰ τὰ μὴ σοῦ φθείρωσι τὰ ἤθη καὶ τοὺς τρόπους·
Ἐπειδὴ ἀνάγκη εἶναι πᾶς τις νὰ ὁμοιάζῃ,
Μ' ὁποίους ἀνθρώπους ἀγαπᾷ νὰ ὁμονοιάζῃ.

Χ.

Χωρὶς κόπον μὴν ἐλπίζῃς σὺ ποτὲ νὰ κερδήσῃς,
Ἄλλ' ἐργάζου ἐπιμελῶς, ἂν θέλῃς νὰ πλουτήσῃς·
Ὁ κόπος γὰρ εἴς τὴν δουλείαν τὸν ἀνθρώπον πλουτίζει,
Ὁ δόκος δὲ εἰς τὴν ἀργίαν καθόλου τὸν πτωχίζει.

Ψ.

Ψεῦμα ποτὲ νὰ μὴν εἰπῆς τινὶ εἰς τὴν ζωὴν σου.
Ἄλλὰ λέγε τὴν ἀλήθειαν μ' ὅλην τὴν ψυχὴν σου·
Διότι τὸν ψεύστην μικροὶ μεγάλοι τὸν μισοῦσι,
Τὸν φιλαλήθη δὲ ὅλοι κοινῶς τὸν ἀγαποῦσι.

Ω.

ὦ, μὴ πιστεύῃς τὸν καθένα ὅ,τι αὐτὸς λέγει!
Ὅταν διηγούμενος τὰ παρὰ τὸν κλαίῃ·
Μήτε κάμμιαν ὑπόθεσιν ποτὲ νὰ δικάσῃς.
Ποῖν ἀμφοτέρων τὰ δίκαια καλῶς ἐξετάσῃς.

SUMMARY

Komnini D. Pidonia, An unknown work of Georgios Zachariadis dated from 1845.

In this article it is presented an unknown—until today—work of Georgios Zachariadis, published in Vienna in 1845, with the title «Theofrastos' characters for use of the youth».

The book supplies also some information about the author himself (e.g. that he is in Semlino in March 1844) as well as about his sons, who appear to have been in charge of this publication (his son Alexandros died in May 1844, during the printing of the work).